

Centrālā vēlēšanu
komisija

Kristine Saulite, Central Election Commission of Latvia

October 28, 2024, Tallin, Estonia

**"BALLOT PAPERS: WHY IS IT
NECESSARY TO CHANGE THEM?"**

Centrālā vēlēšanu
komisija

PURPOSE OF THE CHANGE

- Determining Actions When Your Sole Supplier Is No Longer Available.
- Considering the geopolitical situation and its associated risks.

Centrālā vēlēšanu
komisija

THE NEED TO MANAGE RISKS

- **Transitioning to a Unified Platform**
- Change from individual modules to a unified platform.
- Implement a direct voter registration system.
- Shift from relying on a single supplier to a government agency, consolidating all digital solutions in one place.

Centrālā vēlēšanu
komisija

VOTING PROCESS

- **Voting Process at the Polling Station**
- Personal ID is scanned upon entering the polling station.
- The ID is double-checked and signed at reception.
- Each voter receives ballot papers for all political parties.
- The voter chooses one ballot paper (representing one party).
- The ballot paper is placed in a pre-stamped envelope.
- The voter drops the envelope into the ballot box.

Centrālā vēlēšanu
komisija

MARKING BALLOT PAPERS

Support for a candidate: A plus sign (+) must be placed next to the candidate's name.

Dislike for a candidate: If you want to express dislike for a candidate, their name should be crossed out.

Neutral mark: If you do not want to express an opinion about a candidate, you can leave the mark unchanged.

BALSOŠANAS KĀRTĪBA

Vēlēšanu zīmē var:

- ar "+" atzīmēt kandidātus, kurus īpaši atbalsti
- izsvītrot kandidātus, kurus neatbalsti
- atstāt vēlēšanu zīmi negrozītu

Nr. Vārds Uzvārds

Nr. ~~Vārds Uzvārds~~

Nr. Vārds Uzvārds

Vēlēšanu zīme
jāieliek aploksnē,
un aploksne
jāaizlīmē

Aizlīmētā aploksne
jāiemet balsošanas
kastē

Centrālā vēlēšanu
komisija

BALLOT PAPERS

- **Challenges in the Electoral Process**
- In force since the restoration of the Latvian state;
- Inaccuracies in reading special marks (for and against) when scanners are used for counting ballot papers;
- There is still confusion when filling out election ballot papers.
- There are opportunities for interpretation by election station staff.

EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS
2024. gada 8. jūnijā

X

"Partija"

1. Vārds Uzvārds
2. Vārds Uzvārds
3. Vārds Uzvārds
4. Vārds Uzvārds
5. Vārds Uzvārds
6. Vārds Uzvārds
7. Vārds Uzvārds
8. Vārds Uzvārds
9. Vārds Uzvārds
10. Vārds Uzvārds
11. Vārds Uzvārds
12. Vārds Uzvārds
13. Vārds Uzvārds
14. Vārds Uzvārds
15. Vārds Uzvārds
16. Vārds Uzvārds
17. Vārds Uzvārds
18. Vārds Uzvārds

Centrālā vēlēšanu
komisija

BALLOT PAPERS

- **Issues with Electronic Vote Counting**
- Difficulty in accurately applying electronic vote counting using scanners.
- The scanner interprets crease locations as strikethroughs.
- Frequent errors occur in scanning results.
- The auditor acknowledges that this method is not safe, especially considering the geopolitical risks.

EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS
2024. gada 8. jūnijā

"Partija"

1. Vārds Uzvārds
2. Vārds Uzvārds
3. Vārds Uzvārds
4. Vārds Uzvārds
5. Vārds Uzvārds
6. Vārds Uzvārds
7. Vārds Uzvārds
8. Vārds Uzvārds
9. Vārds Uzvārds
10. Vārds Uzvārds
11. Vārds Uzvārds
12. Vārds Uzvārds
13. Vārds Uzvārds
14. Vārds Uzvārds
15. Vārds Uzvārds
16. Vārds Uzvārds
17. Vārds Uzvārds
18. Vārds Uzvārds

Centrālā vēlēšanu
komisija

CONCLUSION. OUT WITH THE OLD

The focus group results show that instead of strikes, negative marks are often drawn in the boxes.

EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS
2024. gada 8. jūnijā

X

"Partija"

1. Vārds Uzvārds
2. Vārds Uzvārds
3. Vārds Uzvārds
4. Vārds Uzvārds
5. Vārds Uzvārds
6. Vārds Uzvārds
7. Vārds Uzvārds
8. Vārds Uzvārds
9. Vārds Uzvārds
10. Vārds Uzvārds
11. Vārds Uzvārds
12. Vārds Uzvārds
13. Vārds Uzvārds
14. Vārds Uzvārds
15. Vārds Uzvārds
16. Vārds Uzvārds
17. Vārds Uzvārds
18. Vārds Uzvārds

Centrālā vēlēšanu
komisija

NEXT STEPS

- **Full Audit of All Systems**
- **Conclusion:** The current systems are inefficient and riddled with risks, making it challenging to salvage the existing modules.

Centrālā vēlēšanu
komisija

WAY FORWARD

- **Effective Risk Management Across All Areas**
- Change of Ownership: Transitioning from Private to Government.
- IT Solutions for All Types of Voting and Public Engagement.
- New, More User-Friendly, and Accurate Ballot Papers.

Centrālā vēlēšanu
komisija

NEW SOLUTIONS

- **User-Friendly Ballot Paper Layout**
- Two columns for marking "For" and "Against."
- Introduction of colours for easy visibility.
- No specific requirements for making marks in the columns.

Centrālā vēlēšanu
komisija

THE NEW AND IMPROVED

123

Pašvaldības domes vēlēšanas 2025

Partija

	PAR	PRET
1. Vārds Uzvārds	☐	☐
2. Vārds Vārds Uzvārds-Uzvārds	☐	☐
3. Vārds Uzvārds	☐	☐
4. Vārds Uzvārds	☐	☐
5. Vārds Vārds Uzvārds	☐	☐
6. Vārds Uzvārds	☐	☐
7. Vārds Uzvārds	☐	☐
8. Vārds Uzvārds-Uzvārds	☐	☐
9. Vārds Uzvārds	☐	☐
10. Vārds Uzvārds	☐	☐
11. Vārds Uzvārds	☐	☐
12. Vārds Uzvārds	☐	☐
13. Vārds Uzvārds-Uzvārds	☐	☐
14. Vārds Uzvārds	☐	☐
15. Vārds Uzvārds	☐	☐
16. Vārds Uzvārds	☐	☐
17. Vārds Uzvārds	☐	☐
18. Vārds Uzvārds	☐	☐
19. Vārds Uzvārds	☐	☐
20. Vārds Uzvārds-Uzvārds	☐	☐
21. Vārds Uzvārds	☐	☐
22. Vārds Uzvārds	☐	☐

Novads

PAR PRET

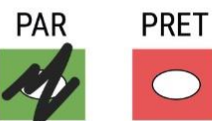

Centrālā vēlēšanu
komisija

MARKING BALLOT PAPERS

Vēlēšanu zīmē var:

Aizkrāsot aplīti zaļajā lauciņā
kandidātiem, kurus **īpaši atbalsti**

Aizkrāsot aplīti sarkanajā lauciņā
kandidātiem, kurus **neatbalsti**

Atstāt vēlēšanu zīmi negrozītu

Centrālā vēlēšanu
komisija

Centrālā vēlēšanu
komisija

NEW VOTING SYSTEMS IN PLACE

- Municipal Elections: June 2025
- Parliamentary Elections: October 2026

Centrālā vēlēšanu
komisija

AITÄH!